

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 1003

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR KLIMAAT EN ENERGIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2023

Bijgevoegd vindt u het tweede deel van het verslag van de Energieraad van 19 december. Op 23 december heeft u reeds een verslag ontvangen van de bespreking over het Marktcorrectiemechanisme tijdens deze Energieraad. In dit verslag vindt u de terugkoppeling van de andere onderwerpen op de agenda.

De Minister voor Klimaat en Energie,
R.A.A. Jetten

Verslag Energieraad 19 december 2022

Op 19 december vond in Brussel de formele Energieraad plaats. Op 23 december bent u reeds geïnformeerd over het verloop van de discussie omtrent het marktcorrectiemechanisme tijdens deze Energieraad.¹ Naast het marktcorrectiemechanisme is op 19 december gesproken over het decarbonisatiepakket, de methaanverordening en het RepowerEU-voorstel met betrekking tot vergunningverlening. Daarnaast stonden nog een aantal punten ter informatie op de agenda, zoals de hervorming van de elektriciteitsmarkt en het programma van het Zweedse voorzitterschap en een eerste gedachtewisseling over.

Voortgangsrapportage Decarbonisatiepakket

Het voorzitterschap presenteerde een voortgangsrapportage over het decarbonisatiepakket.² Tijdens dit agendapunt werd door enkele lidstaten bepleit dat koolstofarme waterstof (verkregen uit bijvoorbeeld kernenergie) zou moeten meetellen voor de RED-doelen voor hernieuwbare waterstof. Door andere lidstaten, waaronder Nederland, werd dit niet ondersteund. Zij vinden dat het doelbereik van RED-doelen niet geregeld zou moeten worden via het decarbonisatiepakket. Daarnaast bestaat bij deze groep lidstaten de zorg dat het gelijke speelveld niet geborgd blijft als waterstof uit bestaande kernenergieproductie als hernieuwbare waterstof wordt aangemerkt. Daarbij heb ik wel aangegeven te willen bezien wat mogelijk is om de productie en toepassing van koolstofarme waterstof anderszins aan te moedigen.

Methaanverordening

Er werd een algemene oriëntatie bereikt op de methaanverordening voor de energiesector. Deze verordening ziet toe op het terugdringen van methaanemissies in de gehele Europese Unie. Twee lidstaten stemden tegen het voorstel, omdat het te vergaand was naar hun mening. Een enkele lidstaat uitte zorgen over onvoldoende ambitie in het voorstel en stemde daarom tegen. Daarbij pleitten enkele lidstaten voor een vervroegd evaluatiemoment in 2028.

Namens Nederland heb ik ingestemd met de algemene oriëntatie en tevens nog drie kernpunten naar voren gebracht die voor Nederland moeten worden geborgd in het voorliggende voorstel tijdens de trilogie. Ten eerste heb ik meegegeven tevreden te zijn over de gedifferentieerde aanpak die de Commissie voorstelt met betrekking tot monitoring en reparaties. Indien bedrijven kunnen bewijzen dat zij effectief monitoren en methaanemissies reduceren, hoeven zij ook minder vaak te monitoren. Daarentegen: als het aantal lekkages te hoog is, wordt een verplichting tot een meer frequente monitoring opgelegd. Dit geeft de nodige flexibiliteit en maakt het mogelijk de verordening ook uit te voeren.

Ten tweede heb ik meegegeven dat het voor Nederland prioriteit heeft dat kosten en baten tot elkaar in een goede verhouding staan. Doordat Nederland zeer dichte en lange netwerkverbindingen heeft, kan monitoring en reparaties veel werk opleveren, terwijl het beperkt bijdraagt aan effectieve vermindering van uitstoot. Het is belangrijk hier een balans in te vinden.

¹ Kamerstuk 21 501–33, nr. 1002

² EU 15754/22

Ten derde heb ik een punt gemaakt over de proportionaliteit van reparaties. Sommige reparaties van lekkages zorgen voor meer ecologische schade dan dat de reparatie daadwerkelijk probeert te voorkomen. Daarom is het van belang dat lidstaten ruimte krijgen af te wegen wat een urgente reparatie is, of dat een reparatie op een later en logischer moment uitgevoerd kan worden.

RepowerEU

Er werd een algemene oriëntatie bereikt op het RepowerEU-voorstel voor versnelde vergunningverleningsprocedures voor hernieuwbare energie³. Met het oog op de hoge urgentie van de energietransitie stelt de Commissie aanpassingen in de *Renewable Energy Directive* (hierna: RED) voor om de procedure voor vergunningverlening voor nieuwe hernieuwbare energie-installaties in EU-lidstaten te versoepelen en te versnellen. De Commissie stelt in het kader van RepowerEU ook ophoging van de doelen voor RED (40–45% en EED 9–13%).

De positie van de Raad bereikt in de algemene oriëntatie gaat uit van het RED doel van 40%, een blokkerende groep lidstaten heeft aangedrongen op 45% in te zetten in de triloog zoals voorgesteld in RepowerEU.

Namens Nederland heb ik ingestemd met het voorstel om tot een algemene oriëntatie te komen. Het belang van het verhoogde doel voor hernieuwbare energie heb ik nogmaals onderstreept. Daarnaast heb ik opgeroepen zo ambitieus mogelijke voorstellen te ontwikkelen voor de versnelling van de specifieke energieprojecten. Dit omvat ook de uitdagingen die optreden bij vergunningprocedures voor nieuwe energie infrastructuur. Daarbij heb ik meegegeven goed te kijken hoe de vogel- en habitatrichtlijn zich verhoudt tot vergunningprocedures: zodat onnodige vertragingen worden voorkomen en delicate balans tussen ecologie en versnelling energieprojecten geborgd blijft.

Hervorming elektriciteitsmarkt

De Commissie gaf een presentatie over de hervorming van de elektriciteitsmarkt. De Commissie start medio januari een stakeholderconsultatie. Begin 2023 zal een voorstel met begeleidend impact assessment volgen in de vorm van een staff working document.

De voorstellen voor hervorming van de elektriciteitsmarkt hebben als doel de markt klaar te maken voor een periode waarin elektriciteitsproductie met name uit hernieuwbare bronnen met lage marginale kosten moet voortkomen. De Commissie kondigt aan dat de vergoeding voor elektriciteit stabiel moet zijn. Tot slot wil de Commissie consumenten beter beschermen tegen prijsvolatiliteit en hen beter laten deelnemen aan het marktverkeer.

Samen met mijn Deense collega heb ik benadrukt dat dergelijke hervormingen mogelijk grote gevolgen kunnen hebben op het functioneren van de markt, het behoud van investeringsprikkel en behoud van noodzakelijke flexibiliteit. Daarom is een zorgvuldig proces met een gedegen impact assessment noodzakelijk.

Prioriteiten Zweeds voorzitterschap

Het Zweedse voorzitterschap gaf een korte presentatie over haar prioriteiten voor het komende half jaar. Op hoofdlijnen zien de prioriteiten op: 1) veiligheid (ook op energiegebied); 2) weerbaarheid en het concur-

³ Kamerstuk 22 112, nr. 3438

rentievermogen; 3) welvaart en duurzame energietransitie; 4) democratische waarden en rechtsstaatprincipe. Zweden zal prioriteit geven aan de implementatie van de aangenomen crisismaatregelen, (waaronder de rapportage en eventueel besluitvorming over verlenging hiervan) en het aanstaande voorstel voor hervorming van de elektriciteitsmarkt. Zij wil verder inzetten op verdere verduurzaming van de industrie en het verkleinen van afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Daarnaast zal zij verder uitvoering en uitwerking geven aan de RED, Energy Efficiency Directive (EED), Energy Performance of Buildings Directive (EPBD), Methaanverordening (al deze voorstellen worden nu in trilogie behandeld) en het decarbonisatiepakket.